

De Rekenkamer in de klas

Wat kost roken?

Leeftijd: **13-15 jaar**
Niveau: V0 onderbouw

Samengevat

Roken is slecht voor je gezondheid. Dat is alom bekend. Maar hoewel sigaretten steeds duurder worden, zijn er nog steeds miljoenen Nederlanders die blijven roken. Rokers kosten de samenleving veel geld, denk maar aan de kosten voor de gezondheidszorg die nodig zijn voor de behandeling van door roken veroorzaakte longziektes. Naast de kosten zijn er ook opbrengsten, zoals de accijnzen die op tabak worden geheven. Deze belasting levert ook geld op. De Rekenkamer weegt de kosten en baten tegen elkaar af en komt tot een verrassende conclusie.

Vakgebied

Economie

Kernbegrippen

Accijnzen, belasting, btw, inkoopprijs, verkoopprijs, winst

Kerdoelen

Deze video sluit aan bij de kerndoelen voor de basisvorming:

- 46 – Arm en Rijk

Verdieping

Deze video is onderdeel van de serie 'De Rekenkamer in de klas'. Op Schooltv.nl staan nog meer afleveringen over de prijsvorming van producten. Bijvoorbeeld 'Wat kost een werkloze?'

Antwoorden

1 C 2a meer b duurder c eerder 3a gezondheidszorg **b** accijnzen **c** roken levert de samenleving meer geld op dan dat het geld kost. **4a** Rookverbod in de horeca, waarschuwingen op pakjes sigaretten, leeftijdsgrens voor verkoop van tabak naar 18, accijnshoogte op tabaksproducten **b** Aan de ene kant wil de overheid dat mensen stoppen met roken, maar aan de andere kant leveren de rokers elk jaar 2 miljard op. **c** Als iedereen zou stoppen met roken zou er veel minder geld binnenkomen bij de overheid. **5** Eigen antwoord.

Kijkvragen

1 Wat is accijnzen?

- A Een soort nicotine
- B Een soort subsidie
- C Een soort belasting

2 Streep door wat niet van toepassing is.

- a Rokende werknemers kosten hun werkgever **meer/minder** dan niet-rokende werknemers.
- b Sigaretten worden steeds **duurder/goedkoper**.
- c Rokers overlijden **eerder/later** dan niet-rokers.

3 De kosten-batenanalyse van wat roken de samenleving kost, ziet er als volgt uit:

Kosten	Baten
Onderzoeken: 13.600.000	Werkgelegenheid: 231.000.000
Gezondheidszorg: 2.100.000.000	Accijnzen: 2.000.000.000
Bedrijfsleven: 350.000.000	Uitgespaarde ziektekosten: 600.000.000
Schoonmaakkosten: 59.000.000	AOW & Pensioen: 1.190.000.000
Stoppen met roken: 20.000.000	
Totaal: 2.542.600.000	Totaal: 4.021.000.000

a Wat is de grootste kostenpost?

b Wat is de grootste inkomstenbron?

c Wat kun je uit deze kosten-batenanalyse afleiden?

Verdiepingsvragen

4 Iedereen weet dat roken slecht voor de gezondheid is. Toch rookt ongeveer 28% van de Nederlanders.

a Welke maatregelen zijn er de afgelopen tien jaar genomen om roken te ontmoedigen?

b Beschrijf in welke spagaat de Nederlandse overheid zit als het gaat over roken.

c Waarom zou het niet goed zijn als er ineens helemaal niemand meer zou roken?

5 Doe een onderzoekje in de klas.

a Hoeveel mensen roken er in de klas?

b Hoeveel procent van de klas is dat?

c Hoeveel pakjes sigaretten roken de rokers in de klas per week?

d Reken uit hoeveel geld zij uitgeven aan roken.

e Hoeveel dragen zij per jaar bij aan de schatkist?